

Številka: 032-0009/2024

Datum: 8. 7. 2024

4.

3. izredna seja Občinskega sveta Občine Šentrupert

GRADIVO

za

4. točko dnevnega reda 3. izredne seje Občinskega sveta Občine Šentrupert

**ZADEVA: ODLOK O DOLOČITVI VOLILNIH ENOT ZA VOLITVE ČLANOV
OBČINSKEGA SVETA IN ŽUPANA V OBČINI ŠENTRUPERT, DRUGA
OBRAVNAVA**

Poročevalec: Primož Primec, Višji svetovalec v kabinetu župana

Priloge:

- Predlog Odloka.

**ZADEVA: ODLOK O DOLOČITVI VOLILNIH ENOT ZA VOLITVE ČLANOV
OBČINSKEGA SVETA IN ŽUPANA V OBČINI ŠENTRUPERT,
DRUGA OBRAVNAVA**

- I. Predlagatelj:** župan Tomaž Ramovš ter občinska uprava Občine Šentrupert
- II. Delovno telo, pristojno za obravnavo:** Statutarno pravna komisija
- III. Pravne podlage za sprejem:**
- Zakon o lokalnih volitvah (ZLV) (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12, 68/17 in 93/20 – odl. US),
 - Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE),
 - Statut Občine Šentrupert (Uradni list RS, 12/18 in Uradno glasilo e-občina, 28/20),
 - Poslovnik Občinskega sveta občine Šentrupert (Uradni list RS, št. 4/18).

IV. Predlog sklepa:

Občinski svet občine Šentrupert je sprejel Odlok o določitvi volilnih enot za volitve članov občinskega sveta in župana v Občini Šentrupert, v drugi obravnavi.

Gradivo pripravil:

Primož Primec

Višji svetovalec v kabinetu župana

Tomaž Ramovš
župan

Priloga:

- Obrazložitev.

OBRAZLOŽITEV:

I. UVOD

Ministrstvo za javno upravo je izvedlo analizo glede spoštovanja načela splošne in enake volilne pravice pri določitvi volilnih enot za volitve članov občinskega sveta in ugotovilo, da so odstopanja od temeljne zahteve, ki izhaja iz načela enakosti volilne pravice in izrecne zahteve prvega odstavka 20. člena Zakona o lokalnih volitvah (v nadaljevanju: ZLV) bistvene in pomenijo kršitev tako 20. člena ZLV kot poseg v enakost volilne pravice.

II. OBRAZLOŽITEV:

Ministrstvo za javno upravo je izvedlo analizo glede spoštovanja načela splošne in enake volilne pravice pri določitvi volilnih enot za volitve članov občinskega sveta, na podlagi katere je v nekaterih občinah, med drugim tudi v vaši, ugotovilo, da so odstopanja od temeljne zahteve, ki izhaja iz načela enakosti volilne pravice in izrecne zahteve prvega odstavka 20. člena Zakona o lokalnih volitvah (v nadaljevanju: ZLV) bistvene in pomenijo kršitev tako 20. člena ZLV kot poseg v enakost volilne pravice.

Ustava Republike Slovenije (v nadaljevanju: Ustava) v 43. členu ureja načelo enake in splošne volilne pravice. Enakost volilne pravice pomeni enako vrednost glasu vsakega volivca, zaradi česar se pri oblikovanju volilnih enot upošteva načelo, da se en član predstavniškega telesa voli na približno enako število prebivalcev oziroma volilnih upravičencev. ZLV v 20. členu določa, da se volilne enote oblikujejo tako, da se en član občinskega sveta voli na približno enako število prebivalcev. Občinski svet sprejme odlok s katerim določi volilne enote za volitve članov v predstavniških in individualno voljenih organih lokalnih skupnosti, odlok pa mora biti skladen tako s tretjim odstavkom 153. člena Ustave kot tudi z določbami ZLV.

Kodeks dobre prakse v volilnih zadevah določa, da je največji odmik od matematične enakosti odvisen od individualne situacije, vendar lahko ta le redko preseže 10% in nikoli 15%, razen v izjemnih primerih.⁴ Ustavno sodišče je že presoјalo skladnost odlokov o določitvi volilnih enot za volitve članov v predstavniških organih lokalne skupnosti, pri čemer je v zadevi U-I-319/98 ugotovilo neustavnost odloka, ki je določal odstopanje 33,3% navzgor in 26% navzdol od matematične enakosti v občini, v odločbi U-I-326/02 pa je Ustavno sodišče ugotovilo neustavnost odloka pri razmerju 1,55 : 1 med velikostjo najmanjše in največje volilne enote oz. odmik od matematične enakosti 28,66 % navzgor in 16,89 % navzdol od matematične enakosti volilnih enot.

Na podlagi našega odloka o določitvi volilnih enot v občini je Občina Šentrupert za potrebe volitev članov občinskega sveta razdeljena v 4 volilne enote, pri čemer se v prvi volilni enoti voli en član občinskega sveta, v drugi volilni enoti 2 člana občinskega sveta, v ostalih dveh pa 3 člane občinskega sveta. Iz podatkov, pridobljenih s spletne strani Ministrstva za notranje zadeve je razvidno, da je število volilnih upravičencev v prvi volilni enoti 229, v drugi volilni enoti je število volilnih upravičencev 400, v tretji volilni enoti je 597 volilnih upravičencev, v četrti volilni enoti pa 819 volilnih upravičencev.

Na podlagi omenjenih podatkov znaša idealno število volivcev na posameznega svetnika 227, kar pomeni, da je delež odstopanja od matematične enakosti v tretji volilni enoti 12% navzdol, v četrti volilni enoti pa 20 % navzgor. Iz navedenih podatkov je razvidno, da predstavljajo odstopanja od matematične enakosti volilnih enot v občini odmik za več kot 10%, kar pomeni, da lahko predstavlja takšna ureditev kršitev načela enakosti volilne pravice, zato moramo ugotovljene nepravilnosti v roku šestih mesecev odpraviti in obvestiti MJU. Rok je 14. 7. 2024.

Občina Šentrupert je za mnenje zaprosila Občinsko volilno komisijo Občine Šentrupert, ki je tematiko obravnavala na 1. redni seji dne 22. 4. 2024 in je predlagala Občini Šentrupert in Občinskemu svetu dve rešitvi nastale situacije oz. sprejela sklep:

Občinska volilna komisija Občine Šentrupert je pripravila 2 nezavezujoča predloga preoblikovanja volilnih enot (smernice), ki sta znotraj dopustnega odstopanja od matematične enakosti volilnih enot v občini, odmik za manj kot 10%.

Ker je oblikovanje volilnih enot v izključni pristojnosti Občinskega sveta, navedena predloga predstavljata zgolj usmeritev Občinskemu svetu ter primer dobre prakse, pri čemer Občinski svet po lastni presoji določi volilne enote ter ni vezan na predloge Občinske volilne komisije Občine Šentrupert.

Občinska volilna komisija Občine Šentrupert poziva Občinski svet, da Občinski svet sprejme odlok o določitvi volilnih enot za volitve članov občinskega sveta ter odpravi kršitev 20. čl. ZLV, ki pomeni poseg v enakost volilne pravice. Odlok Občinskega sveta mora biti skladen tako s tretjim odstavkom 153. člena Ustave kot tudi z določbami ZLV.

Občinski svet Občine Šentrupert je na 14. redni seji, dne 15. 5. 2024, sprejel sklep, da se predlog ODLOKA O DOLOČITVI VOLILNIH ENOT ZA VOLITVE ČLANOV OBČINSKEGA SVETA IN ŽUPANA V OBČINI ŠENTRUPERT (sklep št. 032-0005/2024-15, 15. maj 2024) pošlje v javno razpravo. Predlog Odloka je bil v javni razpravi od 16. 5. 2024 do vključno 15. 6. 2024.

Pripomb v času javne razprave na podani predlog ni bilo.

III. FINANČNE POSLEDICE ZA OBČINO:

Finančnih posledic za občino ni.

IV. PREDLOG ODLOKA:

V prilogi.

PREDLOG

Na podlagi Zakona o lokalnih volitvah (ZLV) Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12, 68/17 in 93/20 – odl. US, Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE), Statuta Občine Šentrupert (Uradni list RS, 12/18 in Uradno glasilo e-občina, 28/20) in Poslovnika Občinskega sveta občine Šentrupert (Uradni list RS, št. 4/18) je Občinski svet Občine Šentrupert na redni seji dne sprejel

ODLOK

o določitvi volilnih enot za volitve članov občinskega sveta in župana v Občini Šentrupert

1. člen

(1) S tem odlokom se določijo volilne enote za volitve članov v Občinski svet Občine Šentrupert in župana v Občini Šentrupert ter število članov občinskega sveta, ki se jih voli v posamezni volilni enoti.

(2) Občinski svet šteje devet članov. Člani občinskega sveta se volijo po večinskem volilnem sistemu.

2. člen

Za območje Občine Šentrupert se za volitve članov občinskega sveta določijo 4 volilne enote, v katerih se voli skupno devet članov občinskega sveta.

3. člen

Za volitve članov občinskega sveta se določijo naslednje volilne enote:

- V 1. volilni enoti se voli en član občinskega sveta.

Ta volilna enota obsega naslednja naselja: Dolenje Jesenice, Gorenje Jesenice, Mali Cirknik pri Šentjanžu in Roženberk.

- V 2. volilni enoti se volita dva člana občinskega sveta.

Ta volilna enota obsega naslednja naselja: Slovenska vas, Straža, Škrljevo, Trstenik, Vesela Gora in Zabukovje.

- V 3. volilni enoti se volijo trije člani občinskega sveta.

Ta volilna enota obsega naslednja naselja: Bistrica, Brinje, Kamnje, Prelesje, Rakovnik pri Šentrupertu in Šentrupert.

- V 4. volilni enoti se volijo trije člani občinskega sveta.

Ta volilna enota obsega naslednja naselja: Draga pri Šentrupertu, Hom, Hrastno, Kostanjevica, Okrog, Ravne nad Šentrupertom, Ravnik, Vrh, Zaloka.

4. člen

Za volitve župana je volilna enota območje celotne Občine Šentrupert.

5. člen

(1) Z dnem veljavnosti tega odloka preneha veljati Odlok o določitvi volilnih enot za volitve članov občinskega sveta in župana v Občini Šentrupert objavljen v Uradnem listu RS, št. 57/10 z dne 16. 7. 2010.

(2) Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem glasilu e-občina.

Št.

Šentrupert, dne

Župan
Občine Šentrupert
Tomaž Ramovš